

6/38

LA CAMPANA DE GRACIA.

DONARÁ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SEMANA.

CADA NÚMERO **5** CÉNTIMS PER TOT ESPANYA.
Números atrassats: 10 céntims

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: Libreria Espanyola, Rambla del Mitj. 20, botiga. BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pessetas 1'50 Cuba y Puerto-Rico 2.—Estranger, 2'50.

PARLÉM CLAR

E l' Assamblea mixta republicana celebrada á Madrid n' han sortit unas bases de unió, ó millor de inteligencia entre quatre de las mes importants fraccions del partit republicá. La idea de unió implica, en mon concepte, l' adopció de un sol y únich programa de principis y

de conducta adaptat á las necessitats de avuy, de demá y de sempre. En cambi la inteligencia significa tan sols una transacció mútua per un temps mes ó menos llarch sens perjudici de mantenir cada hū 'l seu programa y de treballar per la consecució de sos particulars propósitos.

Al fer aquesta distinció no preteném desconeixer la importancia del acte realiat. Gran cosa es arribar á una inteligencia basada en la concordia republicana, y establir una pauta pera 'l dia en que triuñfi la República. En virtut dels treballs realiatats per l' Assamblea mixta sabém tots á que atenírnos per l' endemá del triuñfo y per mentres duri 'l período de interinitat á que ha de donar lloch lo cambi de institucions. Sabém quina legalitat imperará durant aquestas circumstancias y en tant las Corts constituyents no resolguin la organizació definitiva de la República. Y sabém, finalment, que la organizació que resulti deurá ser acatada per tots, sense que ningú puga emplear en contra d' ella, per cap concepte, altres medis que 'ls estrictament legals.

En aquest particular los acorts de l' Assamblea signifícan un progrés y son dignes de aplauso, puig responen á un verdader esperit de previsió. Tant-de-bó que siguessen aplicables dintre de un terme breu! Desgraciadament se refereixen á un porvenir mes ó menos llunyá, ja que depenen del triuñfo de la causa republicana.

Per expressarho en una forma gráfica dirém que tots estém conformes en lo que haurém de fer de l' os, de la seva pell y de las sevas despullas, el día que caygui en lo nostre poder.... No 'ns falta mes que cassarlo. Poca cosa.

Fa vintitres anys que no 'ns hem pogut posar de acort respecte á un punt tan senzill com aquest: arbitrar y resoldre 'l medi ó procediment mes efícas de portar la República á Espanya, y no veyém que l' Assamblea mixta haja sigut mes afortunada, en aquest particular, que altres elements que ab anterioritat havían fet distintas tentativas.

Quan eran d' esperar afirmacions claras y categóricas, l' Assamblea mixta s' ha pronunciat per una negació, al acordar l' abstenció electoral.

Sembla que haja volgut dir:—Al últim ens hem unit; pero la unió s' ha fet ab la condició precisa de que no hem de fer res absolutament. Permaneixent inmóviles, no 'ns disgregarém.

Podrém no disgregarnos; pero permaneixent inmóviles no adelantará un sol pas... y per aquest viatge sobran las alforjas.... es á dir sobran hasta 'ls acorts re-

latius á la pauta de conducta aplicable al triuñfo de la República. ¿Qué 'n treyém de fer plans pel día del triuñfo, si no procurém alcanarlo?

Lo retraiment si no va seguit de una enérgica acció revolucionaria, es contraproduhent: aixó ho sab tothom. Hasta hi ha un proverbi catalá que ho diu: «Qui aménassa y no pega....»

Y que no aném avuy á la revolució, á lo menos en un terme immediat, ho han manifestat lliça y llanament los representants de dos de las quatre fraccions de l' Assamblea, al declarar que si bé acceptavan l' abstenció electoral ho feyan sóis circunstancialment, y sense que 's pogués entendre may que anessin á formar part de l' unió revolucionaria. Hi ha mes encare: 'l Doctor Esquerdo, jefe de la fracció progressista de la esquerra, en una conferencia política donada, un de aquestos últims días, en lo Círcul del seu partit, declaró que la revolució no era factible, mentres los interessos de la patria estessin compromesos á Cuba y 's vegessin aménassats per las intrusions inícuas dels Estats Units.

De manera que si no aném á la Revolució, per aquestas y altrás moltas causas, y no aném tampoch á las urnas, per haverse adoptat lo retraiment, resulta clarament demostrat que avuy per avuy no aném en lloch.

La norma de conducta acordada, purament negativa, no es altra que la inmovilitat, lo quietisme, y com á resultat la impotencia.

Menos mal, si hasta en aquest error, hi estiguessin conformes tots los republicans, perque, en tal cas, seria fácil rectificarlo quan convingués ab l' assentiment general. Pero no succeheix aixís. Los elements adherits al Sr. Pi y Margall, haventse abstingut de assistir á l' Assamblea mixta, no han adquirit cap compromís y persisteixen en acudir á las eleccions. Alguns republicans aislatos fan lo mateix. Y altres que pertanyen á alguna de las quatre fraccions concertadas, atenent rahóns més ó menos serias respecte al estat de desamparo en que quedarian sos districtes priyats de representació republicana, persisteixen en sostenir la seva candidatura.

Resultat: un nou desgabell. Una nova causa de recriminacions mútuas y de discordia interminable.

Y diuhen que l' acort del retraiment ha alarmat al govern!

Me sembla á mí que 'l govern se pot ben riure tant dels que 's retreuhén, com dels que lluytan. Dels primers perque no tenint com no tenen medis pera fer efectiva una immediata acció revolucionaria, no li causan cap perjudici apartantse del camí de la legalitat. Dels segóns, perque sent poch y mal avinguts los que arribarán á las Corts, encare li fan el joch, sobre tot, quan es mes que segur, que 's donará manya per fer entendre (encare que no sigui cert) que 'ls republicans que hajan alcanat un' acta, la deuhén á la seva benevolencia.

Tals son las conseqüencias de haverse perdut un temps precios per organissarnos y prepararnos oportunament á fi de anar tots units á la lluyta electoral, reanimant l' esperit públich, y oposant als miserables autors dels encasillats y de las tupinadas las supremas energias del poble espanyol, obligat á saldar ab la seva sanch y ab los seus caudals los funestos errors del govern de la monarquia.

Quan lo poble esperava que algú sortís ab valentia en

defensa dels seus drets atropellats y dels seus interessos portats á la ruína, los representants de las quatre fraccions republicanas més importants y mes influyents prenen l' heroica resolució de tancar-se á casa, sense cap motiu que ho justifiqui, sense més que la vanagloria de poder dir:—Estém units!

¡Valent triuñfo! Units en la pau inalterable del sepulcre, hi están també 'ls morts del cementiri!...

¿Y ha de tremolar el govern davant de aquest resultat tan negatiu?

No 'm fassin riure!... Quan los governants van tremolar y van tremolar las institucions contemplant l' espectre de la República, sigué durant las eleccions passadas, al veure 'l triuñfo dels candidats republicans en las primeras ciutats d' Espanya, inclús Madrid. Llavoras y no ara tenían motius per perdre la son, la gana, y la tranquilat. Pero avuy....

Siguém práctichs, siguém sobre tot sincers, y no tractém d' enganyarnos á nosaltres mateixos.... Avuy ens hem allunyat del camí recte una pila de kilómetros y vulga la sort que no 'ns extraviém per las espessuras de la selva desconeguda, en plena nit y sense una llum que 'ns guíhi. Hem perdut una ocasió única pera fer un' obra bona en benefici del país y de la causa republicana. Y lo més trist es que la perentorietat del temps y la forma especial en que s' ha determinat lo retraiment no donan lloch á una oportuna rectificació.

Ho dihém tal com ho sentím, ab nostra habitual franquesa, sens por de que ningú puga tatxarnos de que defensém á tal ó qual fracció, ja que á cap d' ellas estém avuy afiliats: y sense temor de que ningú puga dir que 'ns interessa 'l triuñfo de tal ó qual candidat en particular. De candidat no 'n tenim cap entre nosaltres. Consti que ara y sempre no 'ns gufa més que l' amor mes desinteressat á la República, y 'ns dol que per no procedirse ab claretat y ab lógica, 's fassa una política incerta, deixant fora de joch, perplexa y estéril, á una formidable massa de opinió republicana, que ja no 'sab per quin cantó girarse, convertintse en passiva, una forsa que ben dirigida bastaria y sobraria per fer imposible la continuació de la monarquia en la desventurada Espanya.

P. K.

s possible que s' hajan fet indicacions al nostre govern per impedir que l' esquadra espanyola 's dirigeix á Cuba?

¿Será veritat que 'ls Estats Units, pel cas de que 'ls barcos espanyols vagin á las Antillas, han aménassat ab enviar los seus al Mediterráneo?

Si aquestos rumors se confirmessin, las sevas preten-

sións serian el colmo de la impertinencia, y si ab ellas s' allanava 'l govern, hauriam arribat al últim grau de la humiliació.

Convé, donchs, que 's fassi llum sobre aquest particular, perquè 'l poble espanyol sàpiga á que atenirse respecte als tocinares dels Estats Units y 'ls tocinos d' Espanya.

Un aplauso als valents de Wad-Rass. Es lo batalló que fins ara ha conseguit victorias mes importants sobre 'ls insurrectes. A Tenerife (Pinar del Río) ha coronat sas empresas ab un nou triufo brillantíssim.

Proposém que se li entreguin las mil pessetas del *Imparcial*. Ha escrit l' himne d' Espanya ab la punta de las bayonetas.

Graves son las circunstancias qu' está atravesant Espanya, y aquesta es l' hora en que ni un sol candidat dels molts que aspiran á la representació del país en las Corts, ha dit lo que opina respecte dels principals problemes qu' en ellas han de ventilarse.

Tots se presentan més ó menos encasillats. Son candidats del govern, mes que del país. Y en sa conseqüència farán lo que 'l govern els mani, mal lo país s' ensorri.

Quín contrast el que ofereix avuy la política dels governs de la restauració!... No 's diria sino que per distreure al poble espanyol de tots los horrors y emocions de la més sangrenta de las tragedias, no 's troba altre recurs millor que apelar á la mes xocarrera de las farsas!

Turquia ha donat los seus passaports al embaixador dels Estats Units.

Una pregunta:
¿Quí 's troba avuy á un nivell més elevat: Turquia ó Espanya?

Alguns se queixan de que certa individualitat del partit republicá nacional que tenia assegurada l' elecció, no s' haja entusiasmada ab l' acort de l' Assamblea mixta adoptant lo retraiment.

Nosaltres, ni teniam districte, ni 'ns presentavam y tampoch hem sapigut entusiasmarnos.

La lluyta activa pot proporcionar legítim entusiasmame; pero l' abandono d' ella, francament, no pot entusiasmar mes que als que havian de ser victimas de l' empena republicana.

Quan la guerra de Melilla, 'ls militars que prengueren part en las insurreccions de Badajoz y de la Seo de Urgell, demanaren un siti en las filas per anar á lluytar en defensa de la patria.

La séva sollicitud sigué desatesa.
Avuy, ab motiu de la guerra de Cuba, han reiterat la séva instancia, obtenint los mateixos resultats.

Lo govern no vol rehabilitarlos, ni quan invocan lo sagrat desitj de combatre als enemichs d' Espanya. Basta que siguin republicans per negarlos hasta l' honor de servir á la patria.

Apuntém aquest rasgo de desconsideració, pera tenirlo present el dia que cambihi l' actual estat de cosas. Tots los que per servir á la monarquia hajan faltat á la disciplina, deurán ser pagats ab la mateixa moneda.

Los socialistas han acordat presentar candidatura en la circumscripció de Madrid.

Vagin sumant anomalías.
Mentres los partits republicans gubernamentals se retrehuen, renunciando á anar á las Corts proximas, l' extrema esquerra republicana representada per en Pi y Margall y hasta 'ls socialistas lluytan aspirant á tenirhi representació.

Per part dels que manan, Espanya sembla alló que vá dir lo general O'Donnell, es á dir: un *presidio suelto*.

Y per la part dels que haurian de fer una oposició terrible al actual ordre de cosas, sembla talmént un *Manicomí*.

Els mambissos de la *Renaixensa* s' han figurat que 'ns farian enfadar retrayentnos que en lo primer periodo de la Revolució de Setembre eram federales, que després varem seguir á n' en Castelar y que al últim varem abandonarlo.

Si no tenen á má cap mes cárrech que dirigirnos, corren perill de que la malicia que portan tancada dintre del cos se 'ls transformi en un atach de xarrampió, qu' es el mal mes propi de las criaturas ignocents.

D. Antón no dona cap importancia al retraiment dels reformistas y dels autonomistas cubans. Sense encomanarse á Déu ni al diable, ha dit que 'ls reformistas no son ningú, y que 'ls autonomistas mal poden votar, trobantse la inmensa majoria d' ells á la manigua ab los insurrectes.

Aquests son los consols ministerials del Mónstruo!... No vacila en afegir nou combustible al foch de la insurrecció.

Que aumenti l' incendi ¿qué li importa á n' en Cánovas?

¿No hi ha la sanch dels espanyols per apagarlo?

Si es cert, com ho es, que 'l partit republicá aspira á la implantació de un régimen polítich que té per base l' exercici del sufragi universal, allunyar avuy als republicans de las lluytas dels comicis equival á separarlos del únich camí ahont poden adquirir la práctica, que han d' emplear exclusivament el dia del triufo.

Tant se valdria que á un jove intel·ligent que aspira á adquirir lo títol de doctor per exercir una carrera, li imposessin la obligació de no assistir á las aulas universitarias y de no mirar-se may cap llibre.

Aixís es materialment impossible acabar una carrera, com ho es també adquirir los coneixements necessaris per exercirla ab honra y profit.

Al veure l' indiferencia ab que á Madrid es escoltada la veu del marqués de Cabriñana, que al veure's encasillat demana que l' elegeixin diputat á Corts, n' li ha per esborronarse.

Va emprendre 'l marqués una campanya enérgica y tenas contra las immoralitats de l' administració municipal madrilenya: la premsa de tots colors vá secundarlo: las primeras corporacions de Madrid van posarse al seu costat, y 'l poble en massa vá efectuar en honor séu la imponent manifestació que motivá la sortida del ministeri de n' Bosch y Fusteguerras y del seu compinxo Romero Robledo.

Donchs bé, com si tot aquell entusiasme hagués sigut foch d' encenalls. Avuy que 'l marqués se troba á la estacada, tothom l' abandona, tothom li gira l' espatlla, y la séva veu se pert en la general indiferencia.

Davant de aquest exemple de ingratitude ¿quí 's atrevirá en lo successiu á alzar la bandera de la moralitat en aquest país de lladres y d' eunuchs?

A *Las Noticias*, excelent periódich de informació que veu la llum á Barcelona, cada vespre, hem de donarli las gracias mes expresivas per las carinyosas frases que dedica en son número de diumenje á nostre estimat company D. M. Moliné antich y constant caricaturista de *La Campana de Gracia*. Molt ens compla la benevolencia de un periódich tan simpátich, imparcial é ilustrat.

CARTAS DE FORA.—*Tarragona.*—Es menester reptar ab la major energia á alguns federales que ab tot y pretendre figurar entre 'ls primers de aquesta ciutat. demostren no ser altra cosa que carlistas veronyants pel descarat apoy que venen prestant á la candidatura del marqués de Tamarit ex-secretari del rey de las húngaras, el qual no repara en presentarse per aquesta sempre liberal y republicana circumscripció. Ja que tant se posan en evidencia. just es que 'l poble 'ls conegui y 'ls tracti com se mereixen.

Mora la nova.—L' ensotanat está que trina; pero tindrà dos feynas: la d' enfadar-se y la de desenfadarse. Fa poch dias que un dels nostres vehins vá fer batejar civilment á una filla seva y 'l mossén vá comensar á inflare; pero no vá dir res. Mes es el cas que una societat humorística dona ball tots los dias festius y alguns de feyns, y ja no vá poder mes: enfilantse al cubell mistich vá vomitar tota la bilis que tenia al cos, llençant pestes contra 'l ball y contra 'l bateig. Y com que 'ls balls cada dia 's veuen mes concorreguts, será precis pagarli la propaganda que ha fet en favor d' ells. No seria mal que ab tal motiu li regalesin una imatge de Sant Pasqual Bailón.

Mesroig.—Se queixa 'l nostre corresponçal D. Pere Llaberia de la molta frecuencia ab que s' extravian las cartas que tira al correu degudament franquejadas. Se ha perdut també alguna remesa d' obras que li hém fet segons pedido. De manera que sofreix perjudicis per activa y per passiva. Avis als Srs. Administradors de Correos.

Guardia dels Prats.—¿Se pot saber perquè al celebrar-se l' enterro de una criatura de certa casa bastant rica, estan tancadas las portas de la iglesia, ténint que passar los assistants al enterro per la portella? No falta qui relacionava aquest fet ab certa historia ruidosa de familia. en la qual hi intervingué 'l rector del poble, protector decidit de una madrastra. En aquest cas s' haurá de reconeixer que á pesar de que 'l Evangeli recomana 'l perdó de las injurias, no tots el que 'l predicán, son capassos de practico.

Rubi.—L' escena passa á la porta del colégi que 'ls frares maristas tenen instalat en aquesta vila. Se presenta un pobre á demanar una gracia de caritat per amor de Déu, y li responen ab un Déu l' ampari mes aixut que un cor de frare.—Lo pobre davant de aquella negativa y sobre tot davant del tó ab que va ser donada, desahogá ab algunas paraulas que no tenian res de ofensivas l' amargura de que se sentia possehit, al veure que 'ls que tant alardejan de sas riquesas ab los suntuosos edificis que posseheixen. no tenen pels pobres ni una gota de consol.—Dir aquestas paraulas. obrirse la portay presentarse 'l director del religiós establiment revolver en má vá ser tot hù. Podia haver tret un Sant Cristo. pero preferi treure un revolver ab lo gatillo al punt de dalt, y apuntantlo al cap del pobre y agafantlo pel bras el feu seguir vulgas que no fins á l' Arcaldia, dihent no sé quinas enormitats contra aquell infelís. Las autoritats van posar en llibertat al pobre mendicant, no trobantli cau-a per tenirlo detingut. Ara bé ¿cóm s' explica donchs, que al frare del revolver, ningú li haja dit res? Tractantse de un particular d' altra manera s' hauria procedit: ara, sent qüestió de un frare sembla que tot se 'ls ha de tolerar. De totas maneres bó será que 'ls vehins de Rubi prenguin nota de aquest sistema de donar limosna, pera quan algún frare ó alguna monja passi per las casas á pidolar. Ells ho fan y es just pagarlos ab la mateixa moneda. ja que per lo vist aquesta deu ser l' última paraula de la caritat evangélica.

A NEPTUNO

Poderós deu de las ayguas,
rey cels delins y 'ls barats,
amo y senyor de las onas,

governador general del Atlántich, del mar Indich, del mar Negre, del mar Blanch, del mar Jónich, del mar Báltich, y de tots los altres mars, detura un moment la marxa de ton vaix-ll triufo y escolta las tristas queixas d' aquest poble infortunat.

¿Ja ho sabs lo que passa á Cuba? Figurat que mesos há hi estém sostenint á tiros una disputa inférnal ab un grapat de salvatjes; figurat que hi hém enviat una pila de mils homes que 'ls hi corran al detrás buscantlos las pesigollas, y figurat que á pesar del valor y la constancia dels nostres suferts soldats, los salvatjes continúan fent lo que 'ls passa pel cap, rodant de l' un cantó al altre, matant, robant, incendiant y apurantnos la paciencia d' un modo fenomenal.

La insurrecció d' aquests cafres no s' acaba; ¿y tú no sabs per qué? Perque desde fora reben ausilis en gran, tant en moneda y queviures com en reforços armats que casi bé cada dia van allá á desembarcar procedents de Cayo-Hueso, ó de Tampa ó d' altres parts.

Tú dirás, oh gran Neptuno:—Y donchs, no siguéu babaus. Si l' apoyo 'ls ve de fora, ¿per qué no 'ls tanquéu per mar? ¿Per qué no hi aneu ab barcos, y en meno- que canta un gall teniu á aquests insurrectes completament atrapat?—

¡Ay! Pues aquí está 'l bussilis. Los barcos ja hi son allá, ja diu que 'ls pobres no paran sempre rodant y rodant, ab uns ulls com unas tronjas y un brillo pitjor que un llamp, pero 'ls altres continúan no dantse per enterats, y avuy per 'llá á Baracoa, demá al extrém del Pinar, no hi ha dia que 'l telégrafo no 'ns clavi entre coll y cap un parte dihent que 'ls mambissos han fet un nou desembarch.

Per ró, cernats d' exclamarnos y d' elevat memorials al ministre de Marina que ó dorm com un sant cristiá, ó no está per 'quests romanos ó si hi está ho fa molt mal, recordant que en los assumptos del regnè de la humitat tú ets qui portas la batuta desde fa una pila d' anys, venim tots los fills d' Espanya á dirte casi plorant:

—Neptuno, deu de las ayguas, árbitre y senyor del mar, envers las costas de Cuba gira tos ulls paternals y, cuyta, fesnos l' obsequi de posarte á vigilar, evitant d' aquells caribes los continuos desembarchs, porque la nostra marina, ja ho estás veient, no 'n sab.

C. Gumá.

LA LLUYTA ELECTORAL

A plassa Major del poble de Campsesquilla está plena de gent.

Acaba d' arribar lo candidat ministerial que 's presenta per aquell districte, y 'ls electors, encare qu' esca-mentats per las picardias que tots los diputats els han fet, obehint als consells del barber, qu' en aquests n' gocs es qui guia 'l carro, han acudit á la plassa á sentir-dihuen-ells—l' *orenga* que 'ls vol tirar lo senyor que aquesta vegada n' ha de surtir.

Lo senyor Gomez—casi tots los candidats ministerials se diuen un nom per aquest i-tít—avants de treure 'l nas al balcó desde 'l qual se proposa electricisar á las masses de Campsesquilla, emprén al barber y li manifestan categóricament lo que fa al cas.

—Sembla que vos, Matén.—li diu á manera d' introducció—són lo verdader amo d' aquest poble.

—¡Tant com amo!... M' escoltan una mica, y res més. ¿Com jo, pèl meu cárrech de barber, els esquillo á tots!...

—Necessito del vostre apoyo. Aquest poble té cinch cents vots, y han de ser tots per mi. Contant ab Campsesquilla, tinch l' acta segura, porque 'l candidat que 'm disputa l' elecció únicament conta ab los vots dels altres poblets de la comarca.

—Es veritat, senyor Gomez: Campsesquilla es la lcalitat que 'a inclinar la balansa... y si aquí 's resolen á votarlo...

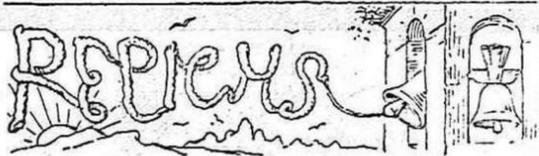
—¡Vos ho heu de fer, home! Lo que en Mateu digui, per aquesta gent serà l'evangeli....
 —Bé, sí; pero, ells, á més de creure en l'evangeli, crehen en un'altra cosa.
 —¿Els quartos?
 —Si Senyor. ¿Quánt p'nsa donar vosté?
 —¿Qué us sembla?... No apretéu massa las clavillas perque 'ls temps son dolents, y....
 —¿Cinch cents vots?... Trubo que.... cinch cents duros sería una cantitat molt honesta. A duro per barba, crech que ningú hi tindrà r's que dir.
 —No es molt barato; pero ¡que diastre! poch val lo que poch costa. ¿Us comprometéu, donchs, á fer que de l'urna surtin 500 vots per mi?
 —M'hi comprometo.... ¡Ey, si 'm dóna 'ls quartos per endavant, y ab la condició de que ha de procurar engrescar al poble ab lo seu discurs —
 Lo senyor Gomez per tota resposta treu de la cartera cinch bitllets de Banc de cent duros.
 —Teniu.
 —Entesos. Ara, á fé 'l discurs desde 'l balcó.—
 Al apareixe 'l candidat, el poble, seguint las instruccions del barber, el saluda entusiasmada ab una salva d'aplausos y dos ó tres vivas.
 —¡Amichs meus!—cria 'l senyor Gomez, animat per aquella benévola acullida—sabia que Campsesquilla era un poble ilustradíssim; pero no 'm presumia que ho fós tant.
 —¡Viva 'l senyor Gomez!—fa en Mateu, qu' escolta l'arenga barrejat entre 'l públich.
 —Gracias, estimats electors, gracias. Si 'm donéu lo vostre vot, com jo espero, may us ne penediréu. A Madrit soch com qui diu amo de las cireras. A n' en Cánovas el tracto de tú y á n' en Sagasta de qualsevol modo. Vull dir que Campsesquilla, quan jo sigui al Congrés, pot obtenir per la meua mediació todas las milloras morals y materials que pugui necessitar.
 —¿Ens farà posar telégrafo?
 —Y teléfono y electricidad.
 —¿Ens rebaxará las contribuciones?
 —Si m'hi empenyo ni 'n pagaréu gens.
 —¡Viva 'l nostre diputat!
 —¡Viva 'l senyor Gomez!
 —¡Viva!
 Lo candidat, veientse ja l'acta á la butxaca, creu que no li convé allargarse més en promesas y posa fi á la peroració ab aquestas paraulas sacramentals:
 —¿Puch contar ab los vostres vots?
 —¡Si senyor!
 —¿Me prometéu no abandonar-me per tentativas que 'l meu contrari fassi?
 —Ja hi pot pujar de peus.
 —Donchs ¡viva 'l poble de Campsesquilla!
 —¡Viva 'l senyor diputat!...
 Lo Sr. Gomez se despedeix de 'n Mateu, disposantse á tornar á Barcelona.
 —No hi ha necessitat de que puji 'l dia de las eleccions—li diu el barber.—jo 'm cuidaré de tot.
 —Contío en vos ¿eh?
 —Descansi y dormi tranquil.—
 Vé 'l moment de la votació, se fa l'escrutini y, efectivament lo senyor Gomez no ha obtingut ni un sol vot.
 Los vehins de Campsesquilla, en compte d'anar á votar, se 'n van anar á gastar-se 'ls cinch cents duros en un espléndit tiberi á la vora del riu, capitanejats pel barber.
 Quan lo senyor Gomez va sapiguer lo que havia passat y ve-jé que per culpa d'aquesta retirada lo seu contrincant se quedava ab l'acta, pujá á Campsesquilla furios com una locomotora sense freno.
 —¡Sou una colla d'embusteros!—va dir encarantse ab en Mateu, y estirantlo per la solapa.
 —¡Vaya, home, no s'ho prengui d'aquest modo!—respongué 'l barber ab tota la patxorra del món.
 —¡Ah, no?
 —No senyor: son tantas las vegadas que 'l diputat s'ha rifat al poble, que 'ns ha semblat que ja era hora de que 'l poble 's rifés al diputat.

FANTÁSTICH.

¿FINS QUANT?

Pasqua de Resurrecció pel poble que paga y calla, de que vinguis algun cop ja vaig perdent l'esperansa.
 Mentres ploquin tots els mals sobre l'infelis Espanya, y hagném d'aguantá, pacients, lo torn de Sagasta y Cánovas; mentres freres, capellans, monjas fullas, y altres plagas agabellin sens destorb los diners y la ensenyansa; mentres consenti tothom vils cacihs, regidors lladres, polítics desvergonyits y falsificadors d'actas; mentres los republicans se mirin ab desconfiança, y no 's fassi una unió lleal, robusta y sensata; mentres duri tot aixó, may será pel poble Pasqua, serém robats y escarnits, y durant molt temps encare haurém de cantá 'l Memento y haurém de callá 'l Hosanna.

JEPH DE JESPU.

GN Navarro Reverter diuhen qu' está á punt de donar á llum varias lleys, entre ellas una en la qual se tracta de la investigació de la *riqueza oculta*.
 Me sembla que sería mes del cas una ley destinada á senyalar la *pobresa evident*.
 Somiar riquesas mes ó menos amagadas, en l'actualitat, casi ve á ser lo mateix que somiar truytas, quan no 's tenen ous per ferlas.

Peró 'l ministre de Hisenda no's para en barras, y ja s'ho té tot pensat perque la investigació de la *riqueza oculta* dongui resultats positius y beneficiosos al Erari.
 Aixís, promet abonar un 20 per cent als denunciadors de tota *riqueza* que no pagui lo que hauria de pagar.

Aixó estaria molt posat en ordre si al mateix temps se feya una ley de investigació de tots els despilfarros del govern, abonantse també un tant per cent als denunciadors.

Tinguis en compte qu' Espanya va malament, no sols perque 'ls contribuents no pagan tot lo que deurian pagar, sino perque 'ls governs gastan molt mes de lo que 's pot.

Y si s'estira la corda per uns, es molt just que s'estiri per tots.

Fa notar *Les Albaes*, periódich satíric valenciá, que 'ls candidats que 's presentan per la provincia de Castelló de la Plana semblan obra de Alcora ó de Manises.

Per la capital se presenta *Cassola*; per Nules *Ollatibia*, y pels demés districtes el *Cossi*.

¡*Cassola, olla, cossi!* Aixó no son candidats.... Aixó es un escudeller.

Y si durant las eleccions hi ha garrotadas, tots aquets candidats de terrissa poden quedar convertits en un escampall de testos.

Ab motiu de la lluyta entre 'ls dos condes que 's disputan l'acta del districte de la Bisbal, los electors han quedat dividits en dos categorías.

Ja no hi ha monárquichs, ni republicans.

Ja no hi ha mes que partidaris del Conde del *Billar*.

Y partidaris del Conde del *Tresillo*.

Preguntan qui guanyará la partida?

El que fassi *mes trampas*.

En la festa del arbre celebrada á Madrit, no van plantarse mes que pins. Prengueren part en la solemnitat milers de noys de las escolas públicas, es á dir la gent del porvenir.

Baix aquest punt de vista la plantació dels pins resulta simbólica. Vol dir que quan los noys de avuy sigan homes, *hi haurá pinyas en gran*.

Ha dit en Cánovas que 'ls republicans, al adoptar lo retraiment s'han colocat fora de la ley.

En aquest cas no han fet mes que imitarlo.

En Cánovas, en Sagasta, y tots los partits de la restauració també hi estan fora de la ley.

Están sempre fora de la ley electoral.

Alguns ministres protestants de la terra dels *yankées* han cregut donar una mostra de patriotisme, abstenint-se de consumir cébas espanyolas.

Encare que no gastin cébas, jo 'ls asseguro que si Espanya no desdiu, un dia ó altre *ls plorarán els ulls*.

L'autor de las *Chirigo's* de *La Publicidad* conta que un de aquests capellans ha sigut victima de una gran desgracia.

Va veure á un dels seus fills que anava ensenyant la *céba*, y va morir-se de repent.

¡Bona!

Una de las últimas hassanyas dels mambissos ha sigut l'assassinat de un pobre noy de 13 anys, fill del masover de un ingeni.

Ara no mes falta que als assessins de aquesta pobra criatura las Cámaras de Washington els nombrin ciutadans honoraris dels Estats Units.

L'Olivetats de Gracia se proposava prestar lo servey de llimpiesa, per 200 pessetas mensuals.

Ara no mes falta saber qu' lo que 's proposava llimpiar: ¿los carrers de la vila ó las arcas municipals?

Hi ha en mols paissos societats protectoras de animals doméstichs.

Peró als Estats Units estava reservada la gloria de

constituirse en protectors dels tigres de la manigua. Cada hú s'estima als seus.

Los redactors del *Pais* han sigut posats en llibertat, després de 43 días de pre-ó.

¡Quaranta tres días de viure á la sombra, sense motiu que justifiqui aquesta extorsió!...

Aixís son las *quarentenas* dels monárquichs.

Peró si republicans van entrar á la cangri, mes republicans que may son al surtirne. Ab la persecució 's templan els caràcters. Per aixó, perque estém segurs d'ells, enviém la nostra enhorabona als impávits redactors del valent periódich republicá.

De un periódich devo transcrich los següents datos que 's prestan á místicas meditacions, durant la semana Santa.

Lo successor de Sant Pere, y representant en la terra de Jesucrist que morí clavat en creu per redimir als homes, té en lo Banc de Inglaterra 250 milióms de franchs y posseheix extensos terrenos á Hagguston y molts fincas á Londres.

Lo Vaticá medeix una circumferencia de 8,900 pams; conté 11,000 habitacions, 20 patis y 204 escalas, inmensos jardins, grans museos de pintura, escultura y antiguitats, una inmensa biblioteca y la capella Sixtina qu' ella sola val un tresor.

La tiara—tant distinta de la corona d'espinas—está adornada ab rubis, perlas, esmeraldas y brillants. Lo diamant principal es gros com una nou.

En lo Vaticano vejeta un aixám de servidors de totes categorías, espléndidament retribuïts.

Lo gasto de Lleó XIII se calcula en 15 mil pessetas diarias ó sigan sis milióms al any.

Y ara pensin tant com vulguin en la vida de Jesucrist que anava pel mon pobre y descals.

Y meditin sobre tot sempre 'ls misteris de la séva passió y mort, en la cima del Calvari.

Si ho fan aixís no tindrán necessitat de anar á Roma per la penitencia.

SOLUCIONS

A L'INSERTAI EN LO ULTIM NUMERO

1.ª XARADA.—*Ca-la-ve-ra-da.*

2.ª ROMBO.

P O P
P O R R A
C O R T I N A
P R I M A
A N A

3.ª GEROGLÍFICH.—*Sobre gustos no hi ha re escrit.*

Han endevinat todas las solucions los ciutadans E. Aluja, Pepet Panxeta, Casimiro Raquírich, y M. Tnumaral; n'han endevinadas 2 E. E. (a) J. 't. F., R. Fontanillas y J. V. y 1 no més Noy de l'Olla y Llorens Rafart.

CORRESPONDENCIA PARTICULAR

Ciutadans Teneb Zerep, Apagallums, Pep Rot, Llorens Rafart, J. Fernandez, M. Lorel, E. Aluja, Pacho Quinto Andreu del dels Conills, M. P., Pepet Panxeta, J. Huguet Vilafranca, A. Mestre y Rovira, y Filarmoních.—*Lo qu'envia aquesta semana no fa per casa.*

Ciutadans J. Gaset, Giuseppe B. F. Garcia, Gonnella poétich, B. Gutierrez y Martinez, Caviertu, J. Roger J., J. Asensio, P. Llaso, y J. Lloret.—*Insertar-m alguna cosa de lo que 'ns envian.*

Ciutadans J. Puntons a) F. René: La noticia hauria de ser mes fresca y mes precisa.—S. Alina y Clo: Ens us bastant difícil respondre á la pregunta que 'ns fa, puig ens falta temps per consultar la colecció. Aceptém la composició que 'ns envia.—Sanch de Cargol: No va prou bé.—Qui et: La poesia queda acceptada.—Jeph de Jesp: ¿No sería millor que 'ns vejéssim per parlarne? Preunni á la libreria y li diran las horas mes apropiats per parlar. De todas maneras gracias per l'envio.—P. Vallespinós C.: No 'ns acaba de se 'l pes.—Lectors fiels: Moltes cosas encare que siguin certes no poden dirse.—March Martori: Miraréu d'aprofitarla.—Romancer del Panades: Idem.—J. R. F. de Vilafranca: Igual qu' 'ls anteriors.—Batxiller Atxó: Sentim que sigui tan impresionable, y sentim també que l'espny ens escasseji mes de lo que nosaltres voldríam. Lo que té acabat si vol enviarho rebém ab gust, sobre tot si es curt.—J. Oliveras: Lo sonet resulta molt incorrecte.—Anton del Singlot: Y 'l de vosté un xich massa repelo de forma.—J. Font y Espasa: Deis epigramas n'hi ha un que 'ns agrada. La composició pot enviarla, y en tot cas veurém de donarli un desti semblant al que donarem á l'altra á que 's refereix.—Lluís G. Salvador: La composició en vers ens fa mes pes que l'article en prosa.—Pau Pla: Algo s'ha millorat; pero no del tot: lo vers séptim es detestable.—Quibovi Marupa: La sollicitud pot cursarla directament: per ferho per medi del periódich no té prou interés.—Gustau P. V.: L'epigrama es aprofitable: la composició es fluixa.—Perico Mandonga: Los anuncis no 'ns convenen. No per aixó li agraheim menos la bona intenció.—G. Bertran: No li posém el pseudonim perque 's presta á confusions. La poesia es fluixa e incorrecte.

En la festa del arbre celebrada á Madrit, no van plantarse mes que pins. Prengueren part en la solemnitat milers de noys de las escolas públicas, es á dir la gent del porvenir.

Baix aquest punt de vista la plantació dels pins resulta simbólica. Vol dir que quan los noys de avuy sigan homes, *hi haurá pinyas en gran*.

Ha dit en Cánovas que 'ls republicans, al adoptar lo retraiment s'han colocat fora de la ley.

En aquest cas no han fet mes que imitarlo.

En Cánovas, en Sagasta, y tots los partits de la restauració també hi estan fora de la ley.

Están sempre fora de la ley electoral.

Alguns ministres protestants de la terra dels *yankées* han cregut donar una mostra de patriotisme, abstenint-se de consumir cébas espanyolas.

Encare que no gastin cébas, jo 'ls asseguro que si Espanya no desdiu, un dia ó altre *ls plorarán els ulls*.

L'autor de las *Chirigo's* de *La Publicidad* conta que un de aquests capellans ha sigut victima de una gran desgracia.

Va veure á un dels seus fills que anava ensenyant la *céba*, y va morir-se de repent.

¡Bona!

Una de las últimas hassanyas dels mambissos ha sigut l'assassinat de un pobre noy de 13 anys, fill del masover de un ingeni.

Ara no mes falta que als assessins de aquesta pobra criatura las Cámaras de Washington els nombrin ciutadans honoraris dels Estats Units.

L'Olivetats de Gracia se proposava prestar lo servey de llimpiesa, per 200 pessetas mensuals.

Ara no mes falta saber qu' lo que 's proposava llimpiar: ¿los carrers de la vila ó las arcas municipals?

Hi ha en mols paissos societats protectoras de animals doméstichs.

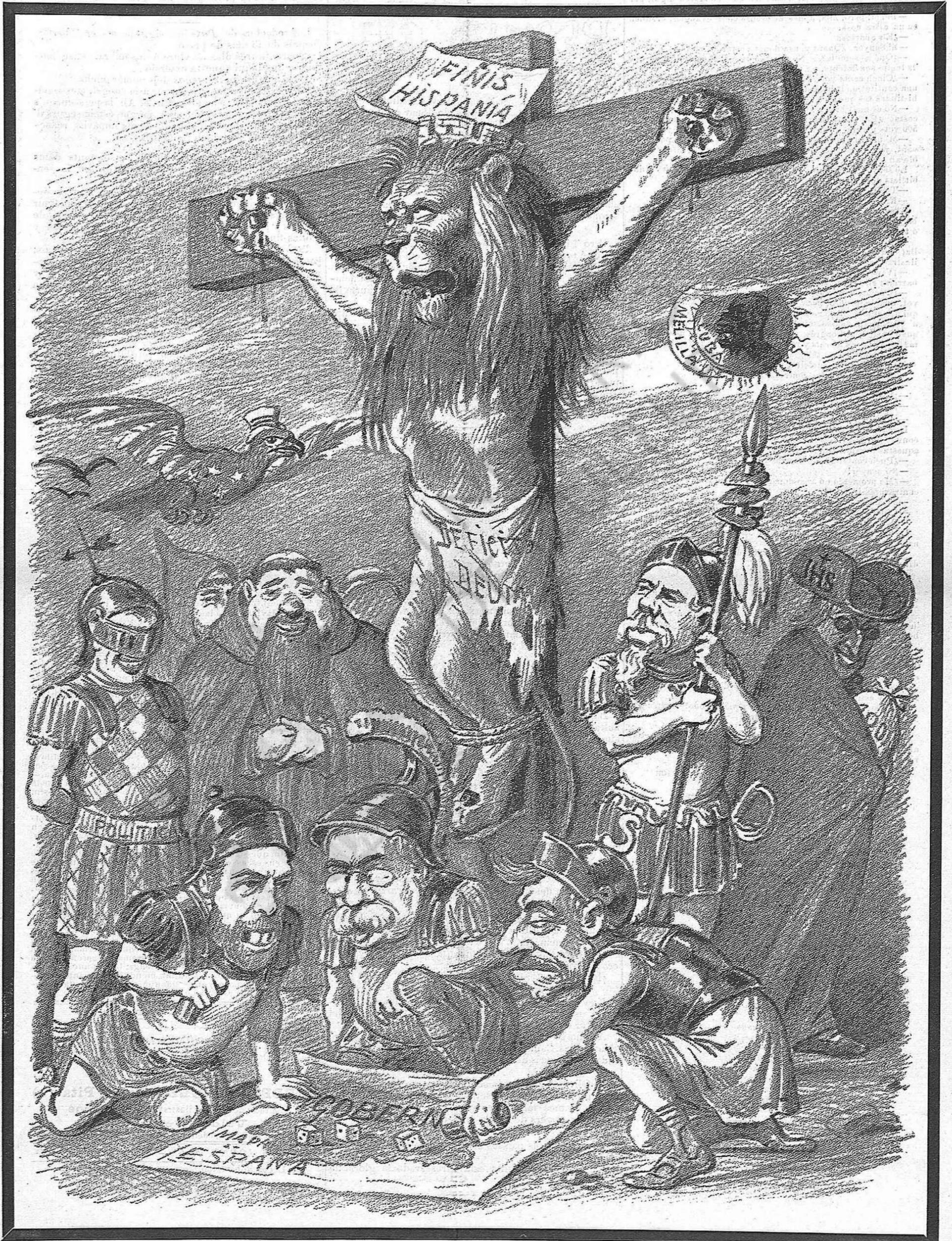
Peró als Estats Units estava reservada la gloria de

AVÍS

Dintre de poch apareixerá

DOTZENA DE FRARE
 OBRA PÓSTUMA
 DE
 FREDERICH SOLER (Serafi Pitarra)
 Colecció de quentos ilustrats per M. Moliné
 Valdrá 2 pessetas.
 Los corresponsals poden fer lo pedido.
 ANTONI LOPEZ, editor.—Rambla del Miri 20
 A. Lopez Robert, impresor.—Asalto, 63.—Barcelona.

LA NOSTRA PASSIÓ

Mientras lo Lleó agonisa se li jagan la camisa.